

Вржесневський І. І., Афтимчук О. Е. (Україна)

ЕСТЕТИЧНІ ТА ЕТИЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ОЛІМПІЙСЬКОЇ ОСВІТИ

Олімпійська освіта, як складова загальної культури людини, тісно пов'язана з естетичним вихованням. Фізичне виховання є не тільки «школою емоції та «школою волі», або об'єктом розумової діяльності людини, але й «школою краси». Фізична краса людини завжди викликала позитивне естетичне сприйняття. Органічно розвинута мускулатура, струнка постава, гармонійна будова тіла з античних часів завжди привертає увагу. Так, згідно з проведенням у НАУ анкетуванням, 52% опитуваних із задоволенням дивляться на фізично розвинених та тренуваних людей, а негативно відносяться до фізично розвинених людей лише 6,5%. Викликає позитивні естетичні почуття і краса руху, стрімко і чітко виконаної вправи. Загалом естетичність фізичних рухів та вправ має своєю об'єктивною основою раціональну відповідність форми і змісту. Задоволення та радість викликає не тільки досконалість будови тіла або фізичного руху, є краса і в узгодженості командної гри та командних виступів, у видовищності та драматургії спортивно-масових свят. Естетичні якості фізичної культури доволі яскраво виявляються у гімнастичних виступах, спортивних змаганнях, фізкультурних парадах, які, за загальним рахунком, стають на рівень з найбільш популярними шоу та виставами.

Наступним чинником олімпійської освіти є етичні і моральні настанови та цінності. Фізичні вправи, що є основним засобом фізичного виховання, характеризуються як рухові дії, що виконуються у спеціально визначених умовах, які вимагають вияву та вдосконалення рухових якостей. Тож, займаючись фізичним вихованням людина привчається підкоряти свої рухи, бажання, емоції встановленим умовам, нормам та домагатися своєї мети, успіху, у рамках правил, тобто вчитися жити за правилами. Але існують і неписані правила, які можна репрезентувати як особливий «кодекс честі» фізкультурника чи спортсмена. Загальнолюдські принципи моральності трансформуються у сфері фізичної культури у вигляді специфічних етичних норм, що регулюють взаємовідносини та поведінку у фізкультурній та спортивній діяльності. Використовуючи при виконанні фізичних вправ моральний приклад та неписаний кодекс «Феєр плей» йде привчання до етично виправданих норм поведінки та взаємовідносин. За остаточним рахунком, етика фізкультурника повинна бути підпорядкована вищим формам загальнолюдських моральних цінностей. Зауважимо, що правила з існуючих видів спорту та морально-етичні норми, а також технічні рамки, встановлені для виконання вправ, міжнародно визнані, тобто прийняті у всьому світі. Загалом ці норми позитивно впливають на розвиток духовного і морального потенціалу особливості і базуються на ідеалах кологатії та цінностях гуманізму та олімпізму. Прикладом пропаганди цих ідеалів і цінностей та втілення їх у освітянський процес в Україні є діяльність («Олімпійський уроки», «Дні здоров'я», видавнича та просвітницька діяльність, конгреси та семінари тощо) Олімпійської Академії України (ОАУ).